

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 4Csp/59/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5116223899
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Sýkorová
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2019:5116223899.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

8 4Csp/59/2016

Okresný súd Žilina v konaní pred sudkyňou JUDr. Ivetou Sýkorovou, v právnej veci žalobcu: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1, 75009 Paríž, Francúzsko, zapísaná v parížskom Registri obchodu a spoločností pod č. 542 097 90, konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Karadžičova 2, Bratislava 821 08, IČO: 47 258 713, práv. zast.: Advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoly, s. r. o., so sídlom: Ventúrska 16, 811 01 Bratislava, IČO: 47 234 547, proti žalovanému: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXX/XX, XXX XX D. E. F., o zaplatenie 822, 87 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

8 4Csp/59/2016

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 53,07 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 53,07 € od 16.05.2015 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšnej časti sa žaloba zamieta.

Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 47,22 %.

odôvodnenie:

7 4Csp/59/2016

Žalobca sa žalobou doručенou tunajšiemu súdu dňa 22.09.2016 domáhal súdneho výroku, ktorým by súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 573,61 eur spolu so zmluvným úrokom vo výške 27,48 % ročne zo sumy 536,23 eur od 15.09.2015 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 573,61 eur od 16.09.2015 do zaplatenia a sumu vo výške 249,26 eur spolu so zmluvným úrokom vo výške 21,27 % ročne zo sumy 249,26 eur od 03.09.2015 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 249,26 eur od 16.05.2015 do zaplatenia zaplatiť trovy konania a trovy právneho zastúpenia.

Žalobu odôvodnil žalobca tým, že ako veriteľ so žalovaným ako dlžníkom dňa 30.06.2014 uzatvoril Zmluvu o spotrebiteľskom úvere a Zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydanie kreditnej karty a rámcovú zmluvu o poskytovaní platobných služieb, na základe ktorej veriteľ poskytol žalovanému revolvingový spotrebiteľský úver vo výške 600,- eur. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný nesplácal úver riadne a včas, žalobca v súlade s bodom 4.1. časti 3. Zmluvy vyhlásil ku dňu 15.09.2015

mimoriadnu splatnosť revolvingového spotrebiteľského úveru a vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy v celkovej výške 536,23 eur spolu s príslušnými úrokmi vo výške 27,48 % ročne odo dňa 15.09.2015 do zaplatenia a úrokmi z omeškania vo výške 5,05 % ročne do zaplatenia. Na základe výzvy žalobcu žalovaný uhradil sumu vo výške 52,- eur, ktorá bola započítaná na úhradu dlžnej istiny, spolu vo výške 625,61 eur. Na základe Zmluvy zo dňa 30.06.2014 veriteľ poskytol žalovanému aj spotrebiteľský úver vo výške 877,50 eur. Vzhľadom na skutočnosť, že sa stali splatnými všetky splátky úveru a žalovaný úver nesplatil, zaslal žalobca predžalobnú upomienku, ktorou pripomenul žalovanému, že splatnosť úveru v celom rozsahu nastala dňa 15.05.2015 a vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy v celkovej výške 340,78 eur spolu s dohodnutým úrokom vo výške 21,27 % ročne odo dňa 03.09.2015 do zaplatenia a so zákonným úrokom vo výške 5,05 % ročne do zaplatenia. Spolu vo výške 345,79 eur.

Žalovaný sa k žalobe písomne nevyjadril.

Súd prejednal vec bez nariadenia pojednávania a vyhlásil verejne rozsudok dňa 07.03.2018, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku súd zverejnil na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu dňa 21.02.2018.

Súd na základe vykonaného dokazovania oboznámením sa s listinnými dôkaznými prostriedkami nachádzajúcimi sa v súdnom spise dospel k nasledovným skutkovým zisteniam. Zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere a zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty uzatvorenej dňa 30.06.2014 medzi žalobcom a žalovaným súd zistil, že predmetom zmluvy bolo poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru vo výške 877,50 eur s ročnou úrokovou sadzbou 21,26 % , RPMN 23,47 % , priemernou hodnotou RPMN 39,20%. Účastníci zmluvy sa dohodli na počte mesačných splátok 10, výške mesačnej splátky 96,53 eur a splatnosti každej splátky v 15. deň v mesiaci. Dátum splatnosti prvej splátky bol určený na deň 15.07.2014, splatnosť poslednej splátky, a teda termín konečnej splatnosti úveru bol určený na deň 15.04.2015 a poskytnutie revolvingového spotrebiteľského úveru a vydaní kreditnej karty vo výške 600,- eur, s ročnou úrokovou sadzbou 28,68 % , RPMN 46,36 % . Účastníci zmluvy sa dohodli na výške mesačnej splátky min. 5 % z dlžnej čiastky zaokrúhlenej na najbližší vyšší násobok 300,- eur a poplatku za poistenie vo výške 3,33 %.

Listom zo dňa 22.09.2015 (č.l.7 spisu) žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť revolvingového úveru v zmysle uzavretej úverovej zmluvy ku dňu 15.09.2015 a zároveň vyzval žalovaného na úhradu celej dlžnej sumy vo výške 625,61 eur pozostávajúcej z úverovej istiny vo výške 536,23 eur a dlžných úrokov, poplatkov a poistného vo výške 89,38 eur. Žalovaný v zmysle doručky oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti revolvingového úveru neprevzal v odbernej lehote a dňa 13.10.2015 sa zásielka vrátila. Nakoľko dňa 15.09.2015 žalobca vyhlásil mimoriadne zosplatenie revolvingového úveru, predžalobnou upomienkou zo dňa 10.09.2015, vzhľadom na jej omeškanie so splácaním úveru vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy vo výške 345,79 eur pozostávajúcu z úverovej istiny vo výške 340,78 eur a dlžných úrokov, poplatkov a poistného vo výške 5,01 eur.

Súd mal z potvrdenia o odfinancovaní peňažných prostriedkov preukázané, že žalobca poskytol žalovanému ako dlžníkovi spotrebiteľský úver vo výške 877,50 eur dňa 16.07.2014. Súd mal z potvrdenia o prijatí splátok preukázané, že žalovaný uhradil na úvere celkom sumu 681,31 eur (97,33 x 7 splátok). Z výpisu z úverového účtu zo spotrebiteľského úveru vyplýva, že k 02.09.2015 bola dlžná suma vyčíslená na 249,26 eur (istina 340,78 eur, úroky 5,01 eura a náklady 0 eur). Z tejto sumy po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru žalovaný uhradil sumu 96,53 eur.

Súd mal z potvrdenia o odfinancovaní peňažných prostriedkov preukázané, že žalobca poskytol žalovanému ako dlžníkovi aj revolvingový spotrebiteľský úver vo výške 600,- eur dňa 24.10.2014. Z výpisu z úverového účtu zo spotrebiteľského úveru vyplýva, že k 14.09.2015 bola dlžná suma vyčíslená na 573,61 eur (istina 536,23 eur, úroky 89,38 eura a náklady 0 eur – 52,- eur). Z tejto sumy po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru žalovaný uhradila sumu 52,- eur.

Okresný súd Žilina vo veci rozhodol rozsudkom č.k. 4Csp/59/2016-43 zo dňa 07.03.2018 nasledovne:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 573,61 eur spolu s úrokom vo výške 27,48 % ročne zo sumy 536,23 eur od 22.09.2016 do zaplataenia a spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 573,61 eur od 22.09.2016 do zaplataenia, to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 196,19 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 196,19 eur od 16.05.2015 do zaplataenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšnej časti sa žaloba zamieta.

Žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému vo výške 55,02 %.

Proti rozsudku okresného súdu v zákonnej lehote doručil odvolanie žalobca. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, uznesením sp. zn. 7Co/275/2018-72 zo dňa 30.01.2019 odvolaním napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie potom, ako zistil, že prvoinštančný súd vec nesprávne právne posúdil, keď došiel k záveru, že zmluva uzatvorená medzi stranami sporu neobsahuje náležitosť vyžadovanú ustanovením § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z., čo robí poskytnutý úver bezúročným a bezpoplatkovým. Na základe uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti, ako aj v súvisiacom výroku o trovách konania, v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia zrušil (§ 389 ods. 1 písm. c/ CSP) a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

Súd prvej inštancie sa po zrušení napadnutého rozsudku odvolacím súdom v intenciách rozhodnutia odvolacieho súdu opakovane oboznámil s obsahom celého spisu a konštatoval skutočnosti obsiahnuté v listinných dôkazoch oboznámených v odsekoch 5. – 8. tohto rozsudku, prejednal vec bez nariadenia pojednávania a vyhlásil verejne rozsudok dňa 31.05.2019, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku súd zverejnil na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu dňa 22.05.2019.

Zákonné ustanovenia:

Podľa ustanovenia § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len ObZ): Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 502 ods. 1 ObZ: Od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

Podľa ustanovenia § 1 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere (ďalej len „zákon“): Tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 1 ods. 2 zákona, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. a/, b/, d/ zákona, na účely tohto zákona sa rozumie

a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, b) veriteľom fyzická osoba alebo

právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 9 ods. 1 a 2 zákona, (1) Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

(2) Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka¹⁸⁾ musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,

y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

Podľa § 517 ods. 1 veta prvá a ods. 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoje dlhy riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č.87/1995 Z.z., výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky²⁾ platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Žalobca ako veriteľ v danom prípade pri uzatváraní predmetnej zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, nakoľko z jeho výpisu z obchodného registra vyplýva, že predmetom jeho činnosti je okrem iného aj poskytovanie úverov. Žalovaný zmluvu uzatváral ako spotrebiteľ, keďže sa jedná o fyzickú osobu, ktorá pri uzatváraní predmetnej zmluvy nekonala v rámci svojho podnikania, povolenia alebo zamestnania.

Pri zákonom posudzovaní konkrétneho prípadu súd preto vychádzal z príslušných ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov. Na záväzkový vzťah, ktorý vznikol medzi stranami sporu na základe predmetnej zmluvy, možno normy obchodného práva (vrátane všeobecnej úpravy úveru) použiť len vtedy, ak neodporujú úprave majúcej tu z povahy veci prednosť, teda úprave spotrebiteľských vzťahov v zákone o spotrebiteľských úveroch a v Občianskom zákonníku.

Zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere a zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydání kreditnej karty uzatvorenej dňa 30.06.2014 medzi žalobcom a žalovaným súd zistil, že predmetom zmluvy bolo poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru vo výške 877,50 eur s ročnou úrokovou sadzbou 21,26 % , RPMN 23,47 % , priemernou hodnotou RPMN 39,20%. Účastníci zmluvy sa dohodli na počte mesačných splátok 10, výške mesačnej splátky 96,53 eur a splatnosti každej splátky v 15. deň v mesiaci. Dátum splatnosti prvej splátky bol určený na deň 15.07.2014, splatnosť poslednej splátky, a teda termín konečnej splatnosti úveru bol určený na deň 15.04.2015 a poskytnutie revolvingového spotrebiteľského úveru a vydání kreditnej karty vo výške 600,- eur, s ročnou úrokovou sadzbou 28,68 % , RPMN 46,36 % . Účastníci zmluvy sa dohodli na výške mesačnej splátky min. 5 % z dlžnej čiastky zaokrúhlenej na najbližší vyšší násobok 300,- eur a poplatku za poistenie vo výške 3,33 %.

Predmetom konania po rozhodnutí odvolacím súdom uznesením na č.l. 72 tak ostal uplatnený nárok na zaplatenie sumy 53,07 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % od 16.05.2015 do zaplatenia a úrokom z úveru 21,27 % zo sumy 53,07 eur od 03.09.2015 do zaplatenia, nakoľko len v tejto časti podal žalobca odvolanie.

V konaní nebolo preukázané, že by žalovaný po začatí konania plnil žalobcovi svoj dlh titulom neuhradenej istiny úveru s príslušenstvom, a to čo i len čiastočne.

Súd preto s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, ako i vzhľadom na právny názor odvolacieho súdu vyslovený v jeho uznesení sp. zn. 7Co/275/2018-72 zo dňa 30.01.2019, ktorým je súd prvej inštancie viazaný (§ 391 ods. 2 CSP), dospel k záveru, že žalobca má voči žalovanému nárok na zaplatenie istiny vo výške 53,07 eur.

Žalobcovi ďalej patrí aj úrok z omeškania podľa § 517 ods. 2 OZ a § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. v platnom znení, a to vo výške 5,05 % ročne z omeškanej sumy 53,07 eur od 16.05.2015 do zaplatenia, t.j. odo dňa nasledujúceho po dni vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, až do úplného zaplatenia.

Súd žalobe v hore uvedenej časti ako právne a skutkovo dôvodnej vyhovel a zaviazal žalovaného na zaplatenie úroku vo výške 53,07 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 53,07 eur od 16.05.2015 do zaplatenia tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

Pokiaľ ide o zmluvný úrok, ktorý si uplatnil žalobca vo výške 1,27 % zo sumy 53,07 eur od 03.09.2015 do zaplatenia, t.j. po zosplatnení úveru, súd žalobu v tejto časti zamietol. Žalobca v zmysle zmluvných dojednaní pristúpil k zosplatneniu celého úveru. Vychádzajúc z toho, že ide o plnenie zo spotrebiteľského úveru, podľa názoru súdu žalobcovi zmluvný úrok odo dňa účinkov zosplatnenia nepatrí. Súď pritom vychádza z uznesenia ÚS IV. 476/2012 z 18.9.2012, v zmysle ktorého Ústavný súd SR odobril názor odvolacieho a prvostupňového súdu, podľa ktorého veriteľovi patria úroky len do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania /§ R 59/1998, 4Obo 143/1998/. Veriteľ má právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, iba právo na úrok z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru, ako i úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. ÚS SR v citovanom ustanovení konštatuje, že by namietané rozhodnutie bolo možné považovať za svojvoľné, alebo zjavne neodôvodnené, resp. že by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu.

Predčasné zosplatnenie úveru predstavuje jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové, okamžité vrátenie celej požičanej sumy. Rozdiel stavu výhody splátok a stavu jednorazového zosplatnenia úveru spočíva v tom, že veriteľ nemá nárok a spotrebiteľ nemá povinnosť vrátiť celú požičanú sumu naraz. Splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne vracia a spláca, za čo patrí veriteľovi úrok. Pri predčasnom a mimoriadnom zosplatnení úveru vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. Veriteľ teda navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru. Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekomfortný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. Jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona. V protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 a § 3a nar.vl. č. 87/1995 Z.z.. Dohoda o platení úrokov za úver aj po splatnosti spôsobuje, že takéto úroky v skutočnosti navyšujú cenu za užívanie finančných prostriedkov za obdobie do dohodnutej alebo predčasne vyvolanej doby splatnosti a zneisťujú sankčný mechanizmus úrokov z omeškania. Takto dochádza k obchádzaniu inštitútu iného plnenia na účely aplikácie § 3a ods. 2 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. /viď i rozsudok KS TN 6Co587/2015 z 28.9. 2015/.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Žalobca sa domáhal celkovo zaplatenia sumy 1.534,93 eur (573,61 + 390,83 + 71,74 + 249,26 + 198,56 + 50,93), avšak bol úspešný len v časti o zaplatenie sumy 1.129,82 eur (573,61 + 229,74 + 41,80 + 196,19 + 27,87 + 53,07 + 7,54), čo v pomere k uplatnenej istine percentuálne predstavuje 73,61 %. Úspech žalovaného v pomere k uplatnenej sume percentuálne predstavuje 26,39 %. Žalobca má tak voči žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 47,22 %. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

7 4Csp/59/2016

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žilina.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ustanovenia § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ustanovenia § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.